

16.6.2011

[Share](#) |daf@maariv.co.il ארכיון עיתונות**בג"ץ 979: השינוי המשמעותי היחיד - הזזת היום הקובע**

יעקב לזר

עוד צפריר בן אור. משרה היסטורית

ההבדל בין בג"ץ הקשת המזרחית לבג"ץ הנוכחי, אומר יעקב בכר מ"כאן ביתי", הוא שאז בעטו בנו וגלגלו אותנו מכל המדרגות, ועכשיו חיבקו אותנו באהבה, ואחרי זה גלגלו אותנו מהמדרגות. יש גם דעות אחרות

"מבחינתנו, החלטה 979 בלתי ישימה, מאחר שהיא רצופה החלטות שלא ניתן ליישם", אומר עו"ד מיקי דרורי, מנהל המחלקה המשפטית של התנועה הקיבוצית. "בעיר נדרש חוכר לשלם 3.75% עבור הקרקע, ובקיבוצים 33%. מאיפה ישיגו לחברי הקיבוץ את הכסף? חברי הקיבוץ נותרו בלי שום אפשרות לרשום את הבתים על שמם. פסק הדין נתן אישור לקיפוח חברי הקיבוץ לעומת חוכרים עירוניים. כרגע, להערכתנו, נבצע את השלב הראשון, רישום ב-3.75%, ולגבי ההמשך אנחנו נמליץ לבצע שיוך פנימי. זו עמדת התנועה".

בג"ץ בהרכב של שבעה שופטים, החליט ביום חמישי שעבר, כי חברי הקיבוצים יוכלו לרשום את בתיהם בתמורה ל-3.75% מערך הקרקע שעליה הם בנויים, ויידרשו לשלם 33% משווי הקרקע, כאשר ירצו למכור את הבית לאחרים. כמו כן החליט בג"ץ, כי ההחלטה 979, היום 1,155, תחול על כל מי שהתקבל לחברות בקיבוץ לפני מרס 2007, כאשר ב-979 במהדורתה הקודמת, נקבע כי היא תחול על מי שהיה חבר קיבוץ עד ספטמבר 2003. חברים חדשים, שהתקבלו או יתקבלו לקיבוצים אחרי מרס 2007, יצטרפו לשלם למינהל לעת רישום הבית 33% משווי הקרקע.

מזכיר התנועה הקיבוצית, זאב (ולולה) שור, אינו מאושר מההחלטה: "החלטת המינהל לא השתנתה מהותית למרות העתירות שהוגשו נגדה. ההחלטה מקפחת את המגזר החקלאי מול המגזר העירוני בזכויות בחלקת המגורים. חבר הקיבוץ נדרש לשלם 33% משווי הקרקע, לעומת החוכר העירוני שמשלם רק 3.75%. מבחינתנו, ההחלטה אינה ישימה בנוסח הנוכחי שלה, והיא תיוותר כנראה על המדף".

חריף בהתבטאותו היה יעקב בכר, מי שהוביל את המאבק של קבוצת "כאן ביתי", שבשמה הוגש הבג"ץ מהצד הקיבוצי. "ההבדל בין בג"ץ 2000 לבג"ץ 2011, הוא שבג"ץ הקשת המזרחית בעטו בנו בגסות וגלגלו אותנו מכל המדרגות, ואילו הבג"ץ הנוכחי חיבק אותנו חיבוק חם ואוהב, ואז הראה לנו את הדלת החוצה", אמר בכר, "למעט שינוי מזערי שישירות רק קבוצה קטנה של קיבוצים, שהוא הזזת היום הקובע, כל הטענות שהעלינו נדחו. בג"ץ לא דן בשאלת הצדק לחברי הקיבוצים, אלא בשאלת מידת הסבירות של החלטת מינהל מקרקעי ישראל, ומצא שהיא עומדת במבחן הסבירות. התוצאה היא, שבית המשפט אינו סבור כי מגיעה לנו הטבה שוויונית אל מול מגזר העירוני בבואנו לרשום את בתינו על שמנו. אנחנו נמליץ לקיבוצים לשקול היטב האם הם מתקדמים במסלול השיוך הקנייני, או מאמצים את מודל השיוך החוזי".

עו"ד צפריר בן אור, שהגיש את העתירה בשם "כאן ביתי" יחד עם עו"ד רון רוגין, רואה את הדברים קצת אחרת: "בג"ץ יצר פשרה היסטורית, שמאפשרת לקיבוץ המתחדש להמשיך בדרכו בכבוד, והוא אינו מטיל ספק בהמשכיות של הקיבוץ, אומר בן-אור, "זו גישה שונה לחלוטין, הרבה יותר תומכת בנו. בג"ץ נתן לגיטימציה מלאה להסדרים המיוחדים לחברי הקיבוצים, ועצר את הסחף שגורמים בכירים ניסו ליצור בנושא זה. מהבחינה הזו מדובר בהישג יוצא מן הכלל".

מהבחינה המעשית, מסכים עו"ד בן אור שהחלטת בג"ץ איננה מקדמת את התנועה הקיבוצית בנושא רישום הבתים. הוא מעריך שבקווי העימות ובעוטף עזה, שם ערך הקרקע אפס, ימשיכו לשייך לפי 751, בקיבוצים האחרים ישייכו לפי 979 בכיוון של שיוך חוזי ולא קנייני. כזכור, ב-751 נקבע, כי חברי קיבוץ בעלי ותק מרבי יוכלו לרשום את בתיהם ולשלם כפי שנקבע ב-979, ההפרש בין תשלום 11% לזוותיקים כפי שנקבע ב-751, לבין 33% לכולם כפי שנקבע ב-979, הוא מאוד משמעותי בקיבוצים במרכז הארץ, ועלול ליצור קונפליקט קשה בין ותיקים לצעירים, לפי איזו החלטה לשייך את הבתים. עו"ד בן-אור אומר, כי בג"ץ נתן דעתו לסוגיה הזו, ובניגוד למה שהוחלט בעבר, הוא מאפשר ליצור התחשבות פנימית בתוך הקיבוץ, כך שקיבוץ שירשום בתים לפי 979 יוכל לגבות מהצעירים יותר מ-33%, ובעודפים הכספיים לממן את הפער בתשלום של הוותיקים. "זו פסיקה מהפכנית", הוא אומר. כמו כן מפנה עו"ד בן אור את תשומת לבם של קיבוצים שלא עוסקים היום בשיוך לכך, שלמעשה, נקבע עבורם יום קובע, מרס 2007, וכל קיבוץ ששייך בתים בעתיד יהיה חייב לכלול בשיוך את כל מי שהיו חברים בו במועד זה. "החלטת בג"ץ מהווה הסכם מסגרת", אומר עו"ד בן אור, "היישום הוא מאוד מורכב, ודורש תשובות להרבה מאוד שאלות. כל הנטל בנושא זה נמצא אצל המדינה. לא ברור שממ"י מסוגל להתמודד בכוחותיו עם נושא כה מורכב. השאלה היא, אם המדינה תפעל כאן בצורה נאורה, או בצורה אחרת. נצטרך להמתין ולראות מה יילד יום, וכרגע נכון שכל קיבוץ ימשיך להתקדם במסלול שקבע לעצמו".

"הקיבוצים הם לא סוחר נדל"ן, לא זו מטרתם", אומר עו"ד רון רוגין, "הם באמת רוצים לקלוט חברים חדשים, להמשיך לעבד את הקרקעות ולהישאר יישובים עם אופי כפרי. מהבחינה הזו החלטת בג"ץ לא מקדמת את התנועה הקיבוצית כמעט בשום דבר. להערכת, ההחלטה היא בלתי ישימה ברוב רובם של הקיבוצים, ולכן מה שהיה הוא שיהיה".

דעתו של רון דורון שטיין שונה: "מדובר בהזדמנות פז, שהתנועה הקיבוצית צריכה לקפוץ עליה מיד", הוא אומר, "כיום חבר קיבוץ לא יכול להוריש את ביתו, לא למכור אותו ולא להשכיר אותו. אלה דברים בסיסיים. ההחלטה נותנת אפשרות לבני קיבוץ ולאוכלוסיות צעירות לעבור תהליך של קליטה בקיבוץ, תוך שהם מקבלים את הזכות לרכוש את הקרקע ב-33% ממחיר הקרקע בשוק".

מנכ"ל מינהל מקרקעי ישראל, ירון ביבי, הגיב לאחר הפסיקה ואמר: "גם אני הרגשתי לא נעים עם זה, שאנשים שגרים 50 ו-70 שנה בקיבוץ לא יכולים לרשום את הדירות שלהם על שמם. אני שמח שסוף סוף יש לנו תשובה טובה לעניין. אנשים יוכלו לרשום את הדירה על שמם, לקחת משכנתאות ולהתנהל כמו כל בעל דירה אחר במדינה".

להזמנת מינוי ל"הדף הירוק" 03-5632547

[סרטוני קיבוצים](#)

[אתר סיפורי קיבוצים](#)
[הרשמו לקבלת עידכונים של אתר הקיבוצים](#)
[ישירות באימייל](#)

הדפסה שליחה חזרה מועדפים

11 תגובות

- 👇 13:31:37 22/6/2011
- 👇 13:28:30 22/6/2011
- 👇 23:02:12 20/6/2011
- 👇 20:18:24 20/6/2011
- 👇 19:45:17 20/6/2011
- 👇 16:15:51 20/6/2011
- 👇 16:03:22 20/6/2011
- 👇 19:10:52 19/6/2011
- 👇 08:05:39 16/6/2011
- 👇 18:17:08 15/6/2011

תגובות אחרונות כל התגובות הוסף תגובה

- 11. לפלג
- 10. אין דבר כזה שיוך חוזי
- 9. תיקון לזמי
- 8. מבלבלים - שיוך חוזי או שיוך קנייני ודעת המדינה
- 7. קצת מספרים
- 6. כל הכבוד לאברהמי קול
- 5. השיוך "הקנייני" והשיוך "החוזי"
- 4. למה שיוך חוזי כשמקבלים בעלות ב 3.7%
- 3. תגיד לי חבר משונה, על מי אתה מגן???
- 2. לא מובנת לי עמדת התנועה

>> הקודם